

U C H W A Ł A NR XLVIII.476.2021

RADY MIASTA PRUSZKOWA

z dnia 25 listopada 2021

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych dla Miasta Pruszkowa na 2022 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) - Rada Miasta Pruszkowa uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pruszkowa na 2022 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Pruszkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Pruszkowa

Krzysztof Biskupski

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982r, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1119) nakłada obowiązek uchwalenia programu, o którym mowa w projekcie uchwały.

Program, zgodnie z wymogami ww. ustawy, opracowywany jest corocznie.

Wnoszę o przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 , w brzmieniu ustalonym w załączniku do projektu uchwały.

PREZYDENT
MIASTA PRUSZKOWA
Paweł Makuch

RADCA PRAWNY
Grażyna Zabazowska
WKP-114

Załącznik do Uchwały Nr XLVIII.476.2021

Rady Miasta Pruszkowa

z dnia 25 listopada 2021 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych dla Miasta Pruszkowa na 2022 r.**

Opracowanie:

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie
Pruszków, październik 2021 rok**

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie
2. Diagnoza społeczna środowiska oraz problemów w aspekcie sytuacji lokalnej
3. Grupy docelowe
4. Cel główny i cele szczegółowe Programu
5. Zadania, działania, wskaźniki
6. Realizatorzy Programu
7. Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8. Harmonogram i zasady finansowania Programu
9. Ewaluacja
10. Postanowienia końcowe

PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 183 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 711);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).

1. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Nadrzędnym aktem prawnym, który reguluje kwestie prawne związane z alkoholem jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na mocy przedmiotowej ustawy rada gminy uchwała co roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, Jednocześnie uwzględniła cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Ustawodawca dokładnie określił kierunki w jakich powinny być podejmowane działania wobec problemów alkoholowych, wskazał zadania z tego zakresu, źródła ich finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Zadania te obejmują m.in.:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

W nawiązaniu do powyższego należy zaznaczyć, iż głównym celem działań w zakresie profilaktyki uzależnień podejmowanych przez miasto Pruszków jest zmniejszenie problemów będących wynikiem spożywania alkoholu uwzględniając całą populację mieszkańców miasta, a nie tylko tzw. „grupy podwyższonego ryzyka”. Jednocześnie należy dodać, iż polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Miasta Pruszkowa jest zgodna z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich. Program realizuje cele strategiczne, które zostały wpisane w Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Pruszkowa na lata 2016 – 2022, a w swej konstrukcji merytorycznej zgodny jest z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022.

2. Diagnoza społeczna środowiska oraz problemów w aspekcie sytuacji lokalnej

Jak czytamy na stronie internetowej PARPA, Międzynarodowa Organizacja Zdrowia (WHO) od lat podkreśla, że alkohol jest substancją toksyczną i psychoaktywną o właściwościach uzależniających. Spożycie alkoholu przyczynia się każdego roku do ok. 3 milionów zgonów na całym świecie, a także do niepełnosprawności i złego stanu zdrowia milionów ludzi. Alkohol jest głównym czynnikiem ryzyka przedwczesnej śmiertelności i niepełnosprawności wśród osób w wieku od 15 do 49 lat, będąc przyczyną 10 % wszystkich zgonów w tej grupie wiekowej. Komisja Europejska w diagnostyce walki z rakiem wskazuje na szkodliwe skutki zdrowotne spożywania alkoholu jako istotny problemem zdrowia publicznego w UE

W naszej kulturze wydaje się rocznie miliony na reklamy zachwalające towarzyskie i osobiste korzyści, jakie przynosi picie alkoholu. Fakt ten przyczynia się do tego, że ludzie mają problem z nadmierną konsumpcją alkoholu, jednocześnie w wyniku długotrwałego, intensywnego picia alkoholu rozwijają się uzależnienia fizjologiczne, tolerancja oraz nałóg. Biorąc pod uwagę powyższe należy zaznaczyć, iż duża dostępność alkoholu ma wpływ na występowanie licznych problemów zarówno zdrowotnych jak i społecznych.

Tabela nr 1. Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w Pruszkowie uzyskane z Urzędu Miasta Pruszkowa z Wydziału Spraw Obywatelskich i Obsługi Mieszkańców Pruszkowa.

Lp.	Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych	2020 rok
1	Liczba punktów handlowych sprzedających alkohol	113
2	Liczba punktów handlowych sprzedających wyłącznie piwo	4
3	Liczba punktów gastronomicznych sprzedających alkohol	40
4	Liczba punktów gastronomicznych sprzedających wyłącznie piwo	7
5	Liczba ustalonych przez gminę* zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo, do spożywania poza miejscem sprzedaży	130
6	Liczba ustalonych przez gminę* zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa, do spożywania poza miejscem sprzedaży	115
7	Liczba ustalonych przez gminę* zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu, do spożywania poza miejscem sprzedaży	115

*Uchwała Rady Miejskiej Nr XLVII.533.2018 z dnia 28 czerwca 2018 roku.

Według danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego ludność Pruszkowa na dzień 31 grudnia 2020r. liczy 62 623 mieszkańców. Do szkół publicznych w Pruszkowie uczęszcza łącznie 5620 uczniów, do klas „0” 182 dzieci. W trosce o wszystkich mieszkańców Pruszkowa skuteczną realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie opierać się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruszkowie
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Straż Miejska w Pruszkowie
- Komenda Powiatowa Policji w Pruszkowie
- Organizacje pozarządowe

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia (WOTUW) jest stacjonarnym oddziałem terapii osób uzależnionych i realizuje zadania określone przez Ministra Zdrowia w Rozporządzeniu z dnia 31 grudnia 1999 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, zasad funkcjonowania i rodzajów zakładów leczenia odwykowego oraz udziału innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad osobami uzależnionymi od alkoholu.

Tabela nr 2. Dane statystyczne dotyczące leczenia w WOTUW pacjentów z terenu miasta Pruszkowa.

Lp.	Dane dotyczące leczenia pacjentów	2020 rok	od I do VI 2021 roku
1	Osoby zarejestrowane w ramach opieki ambulatoryjnej	57	52
2	Osoby, które ukończyły podstawowy program terapii uzależnienia od alkoholu	11	12
3	Osoby uczestniczące w ponadpodstawowym programie leczenia	30	25

Ponadto z pomocy WOTUW w okresie od stycznia do grudnia 2020 roku oraz od stycznia do czerwca 2021 roku korzystały raz w tygodniu średnio 4 osoby współuzależnione oraz doświadczające przemocy. W następnej kolejności osoby biorące udział w spotkaniach edukacyjno-informacyjnych dla rodzin leczących się pacjentów średnio około 5 osób dwa razy w miesiącu.

Należy zaznaczyć, że ze względu na pandemię COVID-19 od marca 2020 roku do kwietnia 2021 roku wstrzymane były świadczenia usług z zakresu uzależnień w systemie ambulatoryjnym.

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Pruszkowie. Oferta terapeutyczna poradni skierowana jest do:

- osób uzależnionych od alkoholu
- osób z uzależnieniem mieszanym (alkohol, inne środki psychoaktywne, uzależnienia behawioralne)
- osób pijących szkodliwie
- osób współuzależnionych
- dorosłych dzieci alkoholików

Tabela nr 3. Dane statystyczne dotyczące korzystania z poradni przez mieszkańców Pruszkowa.

Lp.	Dane dotyczące korzystania z poradni	2020 rok	od I do VI 2021 roku
1	Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe	113	88
2	Liczba osób z zaburzeniami adaptacyjnymi	16	17
3	Liczba osób z syndromem DDA terapia indywidualna	34	21
4	Liczba osób, które ukończyły program podstawowy dla uzależnionych	13	7
5	Liczba osób biorących udział w grupie dla rodzin z problemem alkoholowym	0	12

W 2020 roku z usług poradni skorzystały 163 osoby, a w okresie od stycznia do czerwca 2021 roku 126 osób z rejonu Pruszkowa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie wspiera osoby i rodziny w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, zapewnia profesjonalną pomoc rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej oraz integruje ze środowiskiem osoby wykluczone społecznie. Mieszkańcy Pruszkowa mają możliwość skorzystania w MOPS z różnorakiego wsparcia, m.in. z pomocy finansowej oraz rzeczowej takiej jak: opał, odzież, ciepły posiłek oraz pomocy usługowej, a także mogą skorzystać z łaźni i pralni. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszkowie prowadzona jest szeroka praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne.

W związku z uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu z pomocy społecznej w Pruszkowie skorzystało:

- w roku 2020 : 52 osoby z problemem alkoholowym, 203 osoby będące dorosłymi członkami rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym osoby współuzależnione i DDA)

- od stycznia do czerwca 2021 roku : 72 rodziny (w tym 98 osób) z powodu problemów alkoholowych

Społeczne konsekwencje alkoholizmu są dobrze udokumentowane i obejmują one od moŹliwych do uniknięcia zgonów i zwiększonych kosztów opieki zdrowotnej, zwiększonego ryzyka ubóstwa i utraty pracy, aŹ po rozerwanie rodziny. W skrajnych przypadkach towarzyszy mu przemoc fizyczna i psychiczna stosowana zarówno wobec dorosłych jak i dzieci. Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzaleŹnieniami wiąże się z koniecznoścą prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny co jest pracą niełatwą i wymagającą. Ze względu na pandemi Covid-19 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej W Pruszkowie uruchomił dodatkowe dyżury telefoniczne prowadzone przez konsultantów pracujących w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy.

Warto nadmienić, Źe Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie poprzez szeroki zakres działań profilaktycznych wspiera:

- zdrowy rozwój psychiczny dzieci z pruszkowskich szkw budując odporność emocjonalną i dając wskazówki jak radzić sobie z trudnościami (MOPS w czasie trwania wakacyjnej akcji „Lato w mieście” zorganizował cykl warsztatów edukacyjnych),
- mieszkańców Pruszkowa uczestnicząc w lokalnym wydarzeniu „Źegnaj Lato” MOPS promował niezaleŹn inicjatyw dającą moŹliwośc spędzenia wolnego czasu bez alkoholu,
- promocj stylu Źycia wolnego od uzaleŹnień.

Punkt Przeciwdziałania Przemocy jest to miejsce, w którym osoba będącą ofiar przemocy domowej moŹe uzyskać pomoc w odzyskaniu równowagi, moŹe otrzymać równieŹ wsparcie oraz informacje na temat równych form pomocy jej przysługujących.

W Punkcie Przeciwdziałania Przemocy przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej prowadzone jest poradnictwo prawne, pomoc psychologiczna oraz konsultacje dla rodzin dotkniętych przemocą domową, a w przypadku osób doŹwiadczajcych przemocy w rodzinie inicjowane są interwencje rodzinne. Zachowania przemocowe są powiązane z naduŹywaniem alkoholu. NaleŹy zaznaczyć, Źe poradnictwo oraz wsparcie jest zupełnie bezpłatanne, a wszystkie osoby korzystające z pomocy specjalistów przyjmujących w Punkcie, mają zapewnioną dyskrecj.

W ramach działań w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy konsultanci tj. prawnik, psycholog oraz konsultant ds. przeciwdziałania przemocy w całym 2020 roku udzielili 534 osobom –807 konsultacji, a w okresie od stycznia do czerwca 2021 roku udzielono 542 konsultacji dla 289 osób.

W Punkcie Przeciwdziałania Przemocy przy ulicy Jasnej 3 w Pruszkowie funkcjonuje dyŹur telefoniczny z mysl o osobach dotkniętych problemem naduŹywania napojów alkoholowych. W okresie od stycznia do czerwca 2021 roku udzielono 160 konsultacji telefonicznych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruszkowie powołana jest do inicjowania działań związanych z profilaktyk i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzaleŹnionych od alkoholu. Do zadań Komisji naleŹy podejmowanie czynnoŹci zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzaleŹnionych od alkoholu

poddania się leczeniu odwykowemu oraz w ramach ustawowych uprawnień inicjowania działań wynikających z art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Tabela nr 4. Statystyki spraw prowadzonych przez MKRPA.

Lp.	Sprawy prowadzone przez MKRPA	2020 rok	od I do VI 2021 roku
1	Liczba zgłoszeń o nadużywaniu alkoholu z jednoczesnym zaistnieniem przesłanek z art.24 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	16	18
2	Liczby wysłanych wezwań w/w sprawie	196	50
3	Liczba osób, które zgłosiły się po otrzymaniu wezwania	127	43
4	Liczba osób, które podjęły się leczenia w wyniku rozmów motywujących	9	9
5	Liczba osób skierowanych oraz badanych przez biegłego w celu wydania opinii o przedmiocie uzależnienia od alkoholu	16	18
6	Liczba orzeczeń sądowych o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	7	7
7	Liczba osób współuzależnionych , którym udzielono porady lub wsparcia	117	47
8	Liczba opinii dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu	54	25

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2020 prowadził procedurę 63 niebieskich kart z których zakończył 48 spraw. Jednocześnie zespół ten w okresie od stycznia do czerwca 2021 roku prowadził 56 procedur „Niebieskiej Karty”.

Straż Miejska w Pruszkowie powołana do ochrony porządku publicznego na terenie Gminy, oprócz ustawowych obowiązków działa również w obszarze profilaktyki i edukacji. Do ich zadań należy między innymi doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób.

Tabela nr 5. Dane statystyczne od Straży Miejskiej w Pruszkowie.

Lp.	Dane Straży Miejskiej	2020 rok	od I do VI 2021 roku
1	Liczba interwencji związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych	516	0
2	Liczba osób ukaranych mandatem za pożywanie alkoholu w miejscach publicznych	159	0
3	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	13 /	36 /
4	Liczba uczniów biorących udział w programach profilaktycznych	2980	7840

Programy profilaktyczne zrealizowane przez Straż Miejską w Pruszkowie:

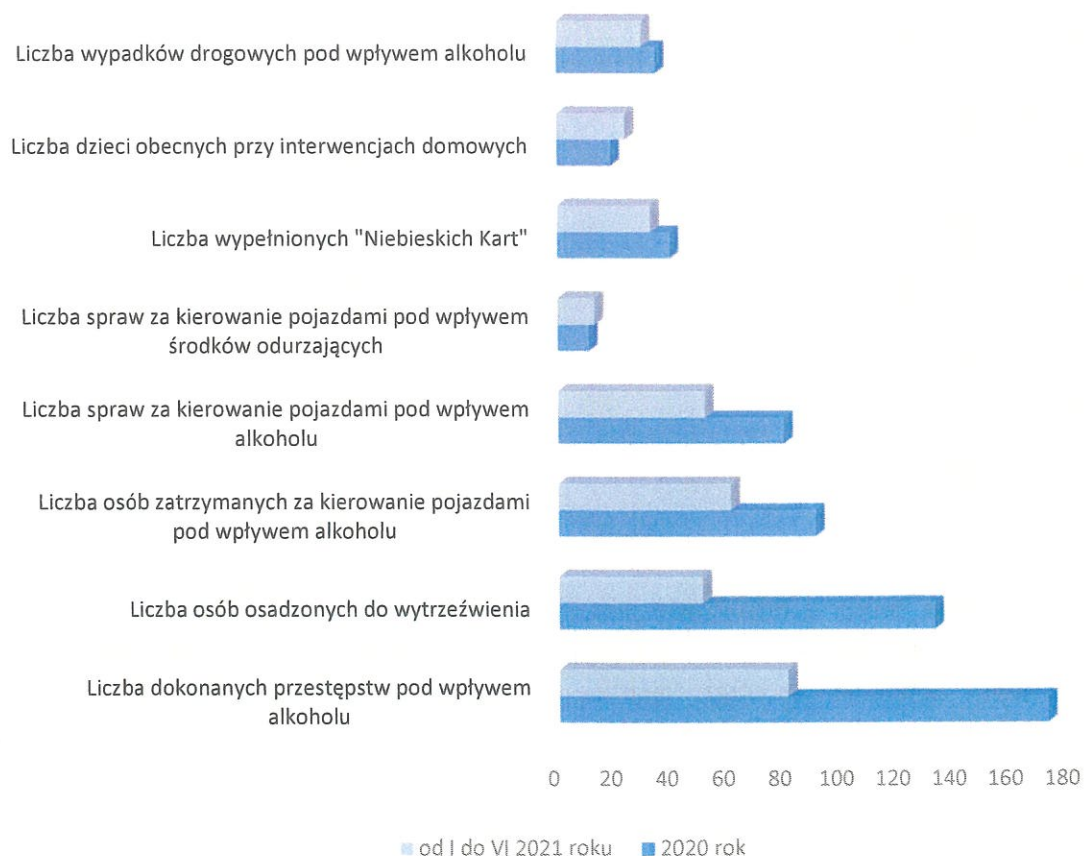
- „Bezpieczne zachowania”
- „Straż Miejska przyjacielem dziecka”
- „Jestem widoczny, jestem bezpieczny”
- „Cyberprzestępczość”
- „Profilaktyka agresji”
- „Odpowiedzialność prawna osób nieletnich”
- „Bezpieczeństwo w domu i na drodze”
- „Twój wizerunek należy do ciebie”
- „Stop sekstingowi”
- „Bezpieczny Internet”
- „Masz jedno życie”
- „Pierwsza pomoc”

Komenda Powiatowa Policji w Pruszkowie jako jednostka powołana do kontroli przestrzegania prawa i porządku publicznego, ma kontakt z osobami uzależnionymi i rodzinami patologicznymi. W ramach prewencji podobnie jak Straż Miejska prowadzi w szkołach działania profilaktyczne promujące wśród dzieci bezpieczne zachowania.

Tabela nr 6. Dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie.

Lp.	Dane KPP	2020 rok	od I do VI 2021 roku
1	Liczba dokonanych przestępstw pod wpływem alkoholu	173	81
2	Liczba osób osadzonych do wytrzeźwienia	133	51
3	Liczba osób zatrzymanych za kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu	91	61
4	Liczba spraw za kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu	80	52
5	Liczba spraw za kierowanie pojazdami pod wpływem środków odurzających	11	13
6	Liczba wypełnionych "Niebieskich Kart"	40	33
7	Liczba dzieci obecnych przy interwencjach domowych	19	24
8	Liczba wypadków drogowych pod wpływem alkoholu	3 (w tym osoby ranne) 35 kolizji drogowych	30 kolizji drogowych

Wykres nr 1. Dane statystyczne KPP

Należy zaznaczyć, że według danych uzyskanych od Komendy Powiatowej w Pruszkowie miejscami najbardziej zagrożonymi, gdzie grupują się osoby niepełnoletnie mogące zażywać środki odurzające oraz spożywać alkohol jest:

- Park „Żwirowisko”,
- teren pomiędzy blokami przy ulicy Bolesława Prusa 74-78,
- skwer przy ulicy Parkowej.

Poza wyżej wymienionym instytucjami w obszarze działań zapobiegawczych, naprawczych oraz pomocowych na terenie Pruszkowa działają Instytucje i organizacje pozarządowe, które osobom uzależnionym i ich rodzinom udzielają szerokiego wsparcia. Są to następujące podmioty:

Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego dla dzieci, prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci będące ogólnopolskim, pozarządowym stowarzyszeniem prowadzącym działalność pożytku publicznego. W okresie od stycznia do czerwca 2021 roku w mieście działały dwie placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego oraz jedna socjoterapeutyczna, do których uczęszczało razem 95 dzieci. Dzieci te wywodzą się głównie z rodzin niewydolnych wychowawczo, gdzie występuje problem alkoholowy, bez prawidłowych wzorców społecznych. Podopieczni placówek uczestniczą w zajęciach socjoterapeutycznych, pedagodzy pomagają im w nauce i organizują czas wolny. Dzieci otrzymują również wsparcie materialne oraz posiłki. Programy placówek są wspierane dotacją ze środków z podatków od sprzedaży alkoholu. Pomimo lockdownu spowodowanego pandemią Covid – 19, od 18 grudnia 2020 r. placówki działały stacjonarnie pod reżimem sanitarnym. W ramach zajęć socjoterapeutycznych były prowadzone 4 grupy terapeutyczne, obejmujące pomocą 48 dzieci. W 2020r prowadzono zajęcia socjoterapeutyczne grupowe i indywidualne w ilości 576 godzin łącznie w trzech placówkach a indywidualne konsultacje psychologiczne – 85 godz.

Stowarzyszenia abstynenckie prowadzą działania na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych, rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz grup wsparcia. Organizacje te mają na celu pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a w szczególności powstrzymywania się od spożywania napojów alkoholowych. Stowarzyszenia abstynenckie często stają się miejscem pierwszego kontaktu w sprawie podjęcia decyzji do leczenia odwykowego, a także źródłem nadziei na trzeźwe życie.

Na terenie Pruszkowa aktywnie działającą organizacją pozarządową jest Pruszkowskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Socjus”. W 2020r członkowie organizacji zorganizowali wyjazd rehabilitacyjno – integracyjny w ramach realizacji zadania publicznego zleconego dla 30 osób, udzielono około 200 porad telefonicznych oraz około 50 spotkań indywidualnych z osobą dyżurującą w siedzibie organizacji. 42 osoby uczestniczyły w rehabilitacyjnych zajęciach i warsztatach związanych z kształtowaniem postaw sprzyjających trzeźwieniu, budowania poczucia własnej wartości oraz rozwijaniu umiejętności społecznych.

Placówki oświatowo – wychowawcze, w trakcie roku szkolnego prowadzone są w nich profilaktyczne działania w formie zajęć psychoedukacyjnych, skierowane do dzieci i młodzieży, kształtujące postawy oraz umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwego życia.

W okresie od stycznia do czerwca 2021 roku ze względu na zagrożenie epidemiologiczne pandemią Covid – 19 (zamknięcie szkół i przedszkoli z uwagi na bezpieczeństwo dzieci i rodziców) nie udało się na terenie placówek zrealizować programów profilaktycznych finansowanych z budżetu profilaktyki uzależnień.

3. Grupy docelowe

Oferta Programu skierowana jest do wszystkich mieszkańców Pruszkowa, a w szczególności do wybranych grup tj. osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również dzieci i młodzieży pruszkowskich szkół oraz przedszkoli. Adresaci Programu są zróżnicowani ze względu na rodzaje profilaktyki, jakie są stosowane do konkretnej grupy odbiorców.

Cele programu będą realizowane w poszczególnych obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej adresowanej do wszystkich mieszkańców Pruszkowa (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu,
- profilaktyki selektywnej adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu,
- profilaktyki wskazującej adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów uzależnień, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód,
- terapii obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem, realizacja m.in. programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, pijących ryzykownie i szkodliwie, dla DDA, współuzależnionych,
- rehabilitacji obejmującej osoby uzależnione – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

4. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pruszkowa jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Pruszkowa oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele główne programu to:

- podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców Pruszkowa na temat degradacji, którą powoduje szkodliwe i niebezpieczne spożywanie alkoholu,
- promocja zdrowego stylu życia,
- rozwijanie systemu profilaktyki na terenie Miasta Pruszkowa, który obejmować będzie środowisko szkolne, rodzinne oraz społeczność lokalną,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cele szczegółowe Programu to:

- zapewnianie ciągłości świadczenia usług zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez finansowanie terapii w zakładach opieki zdrowotnej,
- wspieranie działań profilaktycznych, terapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych oraz socjalnych, skierowanych do młodzieży i dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występuje problem alkoholowy,
- ograniczanie dzieciom i młodzieży dostępności do alkoholu poprzez przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim,
- wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- wzmacnianie kompetencji członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Zadania, działania, wskaźniki

W roku 2022 cele o których mowa powyżej będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich, a planuje się je realizować poprzez następujące działania:

Lp.	Zadanie	Działanie	Wskaźniki
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinach, w których występuje problem alkoholowy	kontynuacja współpracy z zakładami leczenia odwykowego poprzez realizację ponadpodstawowych programów psychoterapii leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych oraz innych świadczeń zapobiegawczo - leczniczych i rehabilitacyjnych w ramach dodatkowych zajęć terapeutycznych wykraczających poza standardowy, podstawowy program terapii uzależnienia prowadzonych w formie treningów i zajęć służących dalszemu zdrowieniu i	liczba uczestników w poszczególnych programach

		<p>rehabilitacji społecznej,</p> <p>udzielanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików.</p>	<p>liczba osób uczestniczących w terapii</p>
2.	<p>Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spójność i porządek publiczny, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu</p>	<p>przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego,</p> <p>prowadzenie różnorodnych interwencji - motywacyjnych ze zgłoszonymi przez rodzinę lub instytucję osobami,</p> <p>kierowanie osób, które nie zgłosiły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii na temat uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,</p> <p>kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie podjęcia się leczenia odwykowego</p>	<p>liczba zgłoszeń do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>liczba osób zaproszonych na rozmowę i liczba przeprowadzonych rozmów</p> <p>liczba osób skierowanych na badanie oraz liczba sporządzonych opinii</p> <p>liczba skierowanych wniosków do Sądu</p>
3.	<p>Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień szerokiej pomocy psychologicznej, psychospołecznej, prawnej, wsparcia w formie pomocy socjalnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną</p>	<p>prowadzenie Punktu Przeciwdziałania Przemocy, gdzie rodzinom z problemem alkoholowym udzielana jest szeroka pomoc mająca na celu ochronę przed przemocą w rodzinie, przez udzielanie konsultacji prawnej i psychospołecznej, w tym także telefonicznej</p> <p>organizowanie szkoleń dla przedstawicieli placówek edukacji i instytucji działających w obszarze uzależnień oraz przemyśle w rodzinach oraz finansowanie udziału w wybranych szkoleniach specjalistom z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom</p>	<p>liczba konsultacji</p> <p>liczba zorganizowanych szkoleń</p> <p>liczba osób skierowanych na szkolenia zewnętrzne</p>

		<p>zaopatrywanie placówek oświatowych oraz Punktu Przeciwdziałania Przemocy w specjalistyczną prasę omawiającą zagadnienia profilaktyki uzależnień i materiały dydaktyczne</p> <p>wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz systemie edukacji poprzez prężność oraz zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, zbioru przepisów jako pomocy dydaktycznych</p> <p>udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy społecznej</p> <p>dofinansowanie dożywiania, pomocy psychologicznej i edukacyjnej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego, w tym zorganizowanie zajęć również w okresie ferii zimowych oraz wakacji</p>	<p>liczba zaprenumerowanych periodyków</p> <p>liczba zakupionych pomocy dydaktycznych</p> <p>liczba rodzin, którym udzielono wsparcia</p> <p>liczba placówek i ilość dzieci objęta wsparciem</p>
4.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych</p>	<p>poszerzenie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży,</p> <p>poszerzenie i udoskonalenie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,</p>	<p>liczba programów i liczba uczestników</p> <p>liczba programów i liczba uczestników</p>

		<p>zorganizowanie wycieczki letniej z programem profilaktycznym skierowanym na kształcenie umiejętności przydatnych w życiu społecznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,</p> <p>wspomaganie i organizowanie działań profilaktycznych, tj.: festyny, konkursy, turnieje promujące bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież (w tym. zakup materiałów, nagród, koszty organizacyjne itd.),</p> <p>zorganizowanie wydarzenia w ramach działań lokalnych dla rodzin zagrożonych dysfunkcją,</p> <p>podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,</p> <p>zorganizowanie lokalnej konferencji oraz warsztatów dotyczących problematyki uzależnień, których celem będzie wymiana doświadczeń oraz pogłębienie wiedzy na temat uzależnień,</p> <p>zakup materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktyki: broszur, plakatów, ulotek, kalendarzy kierowanych do różnych grup, w tym dla osób korzystających z poradnictwa w tematyce uzależnień oraz współrealizatorów programu,</p>	<p>liczba uczestników wycieczki</p> <p>liczba działań</p> <p>liczba uczestników</p> <p>liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniu</p> <p>liczba działań oraz ilość uczestników</p> <p>ilość zakupionych materiałów</p>
5.	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi</p>	<p>systematyczne podnoszenie jakości realizowanych działań profilaktycznych poprzez organizowanie szkoleń dla realizatorów w/w. działań,</p> <p>wspomaganie działalności</p>	<p>liczba szkoleń i ilość uczestników</p> <p>liczba organizacji objętych</p>

	jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień	organizacji pozarządowych realizujących programy profilaktyczne dla osób i rodzin,	wsparcie
		<p>pokrywanie kosztów szkoleń omawiających zasady prawidłowego prowadzenia postępowań konkursowych i przetargowych w ramach wydatkowania środków publicznych - zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych,</p> <p>przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań wspierających, poza terapią (np. spotkania, wyjazdy integracyjne) których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny</p>	<p>ilość szkoleń</p> <p>liczba działań</p>

6. Realizatorzy Programu

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za prawidłową realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie.

Współrealizatorami Programu są następujące instytucje i placówki: Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Pruszkowie, Poradnia Leczenia Odwykowego, Rada Miasta Pruszkowa, Urząd Miasta Pruszkowa, a w szczególności: Wydział Edukacji wraz z placówkami oświatowymi z terenu miasta oraz Sąd, Kuratorzy, Policja, Straż Miejska, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, które działają na terenie miasta Pruszkowa na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi.

7. Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W Pruszkowie działa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana przez Prezydenta, do zadań której należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Poza tym Komisja w ramach ustawowych uprawnień inicjuje działania wynikające z art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Siedziba Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mieści się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszkowie przy ul. Helenowskiej 3a, a jej posiedzenia odbywają się raz w tygodniu w każdy wtorek, w godzinach 15.00 – 17.00.

Członkowie Komisji zobowiązani są do korzystania z organizowanych szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów alkoholizmu, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie celem podniesienia kompetencji zawodowych.

W roku 2022 dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruszkowie ustala się wynagrodzenie za udział w jednym posiedzeniu w wysokości 180 zł.

(słownie: sto osiemdziesiąt złotych) jednak nie więcej niż 720 zł (słownie: siedemset dwadzieścia złotych) w miesiącu za wyjątkiem miesięcy w których przypada 5 posiedzeń – wynagrodzenie nie większe niż 900 zł (słownie: dziewięćset złotych). Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie na zasadach i warunkach określonych dla członków Komisji – powiększone o zryczałtowany dodatek w wysokości 550 zł (słownie: pięćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, z tytułu prowadzenia prac administracyjnych. Podstawą do wypłaty wynagrodzeń dla członków Komisji za okres miesiąca stanowi sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego Komisji zestawienie liczby wraz z listą obecności.

8. Harmonogram i zasady finansowania Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy.

W otwartym konkursie ofert na realizację zadań wpisujących się w Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami z zakresu zdrowia publicznego określonymi w art. 2 ustawy o zdrowiu publicznym.

Oferta złożona przez w/w podmioty zgodnie z obowiązującymi przepisami i rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wytycznymi zawartymi w konkursie zostanie zaopiniowana i zweryfikowana pod względem merytorycznym i finansowym przez Komisję konkursową.

Po zakończeniu realizacji zadania podmioty zobowiązane są do przedstawienia sprawozdań z wykonania zadania publicznego określonego w umowie.

Zlecenie realizacji zadań publicznych o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie będzie możliwe wyłącznie przy uznaniu celowości przedsięwzięcia.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2022, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

9. Ewaluacja

Narzędzia ewaluacji Programu:

- systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- sporządzenie raportu z realizacji Programu

10. Postanowienia Programu

Przedstawiony w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakres działań w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych jest bardzo różnorodny, a zarazem zgodny z zadaniami określonymi w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wszystkie podjęte działania związane z osiągnięciem celu głównego, jakim jest ograniczenie spożycia alkoholu i związanych z tym szkód zdrowotnych i społecznych w mieście Pruszkowie, są kompatybilne z założeniami programowymi wynikającymi z innych aktów prawnych.

Z pośród różnych problemów społecznych problemy alkoholowe są jednym z trudniejszych do rozwiązania. Trudność ta wynika z rozmiarów, złożoności, kosztów społecznych (rozpad rodzin, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym u dzieci alkoholików) oraz ekonomicznym.

Dlatego działania o charakterze profilaktycznym podejmowane przez miasto na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol, adresowane są do jak najszerszej grupy mieszkańców miasta, a wypracowany przez wiele lat system współpracy pomiędzy realizatorami Programu sprzyja wykonaniu założonych celów i strategii działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.